

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS**NUTARTIS**

2023 m. lapkričio 16 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės ir Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas),

susipažinusi su 2023 m. lapkričio 3 d. paduotu **ieškovo A. L.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. rugpjūčio 3 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovas A. L. padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. rugpjūčio 3 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jo ieškinys atsakovei UAB „Init“ dėl vartojimo sutarties ar jos sąlygų pripažinimo negaliojančiomis. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamų teisės klausimų yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovo paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismas nepagrįstai nepripažino atsakovės Paslaugų teikimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 9.2 punkto kaip nesąžiningos vartojimo sutarties sąlygos. Ieškovas pasirašė atsakovės parengtą tipinę sutartį, neturėdamas galimybės daryti įtakos jos turiniui. Atsakovė neinformavo jo apie Taisyklių 9.2 punkte numatytas netesybas sutarties nutraukimo atveju, taigi nesilaikė skaidrumo reikalavimo ir užsiėmė nesąžininga komercine veikla. Ieškovas pasirašė sutartį su nesąžininga sąlyga – nutylėtomis netesybomis, užslėptas nuolaidų forma; 2) teismas neteisingai paskirstė šalims įrodinėjimo pareigą. Šalys siejo vartojimo teisiniai santykiai, todėl teismas turėjo pareigą *ex officio* įvertinti, ar sutarties sąlygos yra nesąžiningos. Teismas ne tik savo iniciatyva nevertino, ar Taisyklių 9.2 punktas yra nesąžininga sutarties sąlyga ir šią įrodinėjimo našta nepagrįstai perkėlė ieškovui (vartotojui), bet kartu nepagrįstai nurodė, kad jis (o ne atsakovė, kaip verslininkė) turėjo pareigą įrodyti, jog sutarties sąlygos buvo individualiai aptartos; 3) teismas netinkamai taikė imperatyvią CK 6.721 straipsnio 1 dalį, numatančią kliento pareigą atlyginti jam suteiktų paslaugų proporcingą kainos dalį bei atlyginti kitas paslaugų teikėjo patirtas išlaidas. Šios teisės normos negalima aiškinti plečiamai, todėl bet kokios sutarčių sąlygos, nenumatytos joje ir papildomai apsunkinančios kliento teisę vienašališkai nutraukti paslaugų sutartį, yra negaliojančios. Teismas Taisyklių 9.2 punkte numatytų nuolaidų grąžinimą nepagrįstai sutapatino su atsakovės patirtomis išlaidomis už suteiktas paslaugas. Taisyklių 9.2 punkte numatytos nuolaidos yra netesybos, nesąžiningai užslėptos nuolaidų forma. Kadangi CK 6.721 straipsnio 1 dalis nenumato pareigos klientui, vienašališkai nutraukiant paslaugų sutartį, kartu sumokėti ir netesybas, Taisyklių 9.2 punktas yra prieštaraujantis imperatyvams.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Grażina Davidonienė

Antanas Simniškis